

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2022 / Januar 2023
Institution	HF & VUC København Syd
Uddannelse	HF-enkeltfag
Fag og niveau	Psykologi C
Lærere	Kathrine Bolding Simonsen
Hold	4psC312

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til Psykologi på C-niveau
Titel 2	Dynamikker
Titel 3	Fra celle til selfie
Titel 4	Min hjerne driller mig
Titel 5	Repetition

Beskrivelse af de enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til Psykologi på C-niveau
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p><u>Kernestof</u> Magnus Riisager: Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau (Frydenlund 2021)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kap 2 om psykologiens videnskabelige metoder, herunder:<ul style="list-style-type: none"> ○ Psykologifagets indhold: begreber, modeller, teorier og undersøgelser ○ Om kvantitative data og kvalitative data <p>Katrine Quorning og Charlotte Jensen: Undersøgelser i psykologi (Systime iBog 2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kap. 1 om forskningsmetoder og kritiske overvejelser, herunder:<ul style="list-style-type: none"> ○ Forskningsmetoder ○ Forsøgseffekter og fejlkilder ○ Kritiske spørgsmål ○ Ethiske overvejelser <p><u>Supplerende stof</u> Læreroplæg om bekendtgørelsen, kernestof og eksamen Læreroplæg om videnskabelig psykologi kontra hverdagspsykologi Læreroplæg om casestudier</p> <p>Caseanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Case om en presset folkeskolelærer fra Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau ● Case om stressramt 22-årig fra Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 9 lektioner af 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Læringsmål - eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for kvalitativ og kvantitativ metode og forskelle på samme - Redegøre for psykologiens videnskabelige metoder: observation, spørgeskema, interview, eksperiment og casestudie - Redegøre for forsøgseffekter og fejlkilder samt kritiske spørgsmål man kan stille til undersøgelser - Redegøre for etiske overvejelser i forbindelse med undersøgelser - Begynde at arbejde med caseanalyse <p>Kompetencer - eleverne har trænet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tale om teorierne og materialerne med træning i mundtlig formidling gennem diverse CL-øvelser og mundtlige oplæg - Formulere psykologiske problemstillinger til casemateriale

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel arbejde/pararbejde/gruppearbejde
----------------------------	--

Titel 2	Dynamikker
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p><u>Kernestof</u></p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Systime iBog 2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kap. 21 Socialpsykologi, herunder:<ul style="list-style-type: none"> ○ Hvad er en gruppe? ○ Gruppepres og konformitet med Solomon Aschs konformitetseksperiment ○ Intergruppekonflikter med Muzafer Sherifs røverhuleeksperiment ○ Roller med fokus på tilskrevne, opnåede og skabte roller <p>Magnus Riisager: Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau (Frydenlund 2021)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kap. 6 Tema: Fordomme, diskrimination og ekstremisme, herunder:<ul style="list-style-type: none"> ○ Stereotyper, fordomme og diskrimination ○ Kilderne til vores fordomme og konsekvenserne af dem <p>Katrine Quorning og Charlotte Jensen: Undersøgelser i psykologi (Systime iBog 2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ville du give stød til en fremmed? Om Milgrams lydighedseksperiment • Ville du misbruge din magt? Om Zimbardos fængselseksperiment • Er personer med brune øjne klogere? Om Jane Elliotts "Blue Eyes - Brown Eyes"-eksperiment <p>Thomas Dalsgaard og Henrik Høgh-Olesen: 20 psykologiske eksperimenter (Plurafutura Publishing 2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kap. 7 om Pygmalion-effekten <p><u>Supplerende stof</u></p> <p>Læreroplæg om socialpsykologiens væsen</p> <p>Læreroplæg om gruppepres og gruppepolarisering</p> <p>Læreroplæg om kontaktteorien med fokus på at reducere fordomme</p> <p>Læreroplæg om roller med fokus på tilskrevne, opnåede og skabte roller</p> <p>Dokumentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Football Fight Club (1:2) (2016) • Hjernevask: Hvornår vil du skade et andet menneske? (DR 2013) <p>Videoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jane Elliotts "Blue Eyes - Brown Eyes"-eksperiment
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 18 lektioner af 50 minutter

Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Forløbets læringsmål - eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forstå at vi mennesker er påvirket af de grupper og miljøer, som vi er en del af - Redegøre for Muzafer Sherifs gruppedefinition og for forskellige typer af grupper - Redegøre for begreberne gruppetænkning og gruppepolarisering - Redegøre for Aschs streg-eksperiment med fokus på begreberne gruppepres og konformitet - Redegøre for Sherifs 'røverhule'-eksperiment med fokus på begrebet intergruppekonflikter - Redegøre for Milgrams lydighedseksperiment med fokus på effekten af en autoritet - Redegøre for Zimbardos fængselseksperiment og diskutere hvorfor og hvordan den sociale situations kraft kan få almindelige mennesker til at begå onde handlinger - Analysere den britiske dokumentar "Football Fight Club" (2016) ud fra relevant teori om grupper og socialpsykologiske eksperimenter - Redegøre for Jane Elliotts "Blue Eyes - Brown Eyes"-eksperiment med fokus på stereotyper, fordomme og diskrimination - Redegøre for kontaktteorien med fokus på at reducere fordomme - Redegøre for Pygmalion-effekten med afsæt i Rosenthals eksperimenter med rotter og skolebørn - Redegøre for roller med fokus på aspekter ved roller, tilskrevne roller og opnåede roller - Forholde sig kritisk til den eksperimentelle socialpsykologi fra 1900-tallet med fokus på etik, moral og videnskabelig gyldighed <p>Kompetencer - eleverne har trænet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tale om teorierne og materialerne med træning i mundtlig formidling gennem diverse CL-øvelser og mundtlige oplæg - Formulere psykologiske problemstillinger til casemateriale
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel arbejde/pararbejde/gruppearbejde

Titel 3	Fra celle til selfie
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p><u>Kernestof</u></p> <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Systeme iBog 2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kap. 6 Udviklingspsykologi, herunder:<ul style="list-style-type: none"> ○ Erik Erikson med fokus på fundamental tillid kontra mistillid og selvstændighed kontra skam og tvivl ○ Daniel Stern med fokus på begyndende selv og kerneselv samt still face-eksperimentet ○ John Bowlby og Mary Ainsworth

	<ul style="list-style-type: none"> ● Kap. 8 Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt<ul style="list-style-type: none"> ○ Omsorgssvigt ○ Børns reaktioner på omsorgssvigt med Kari Killéns 7 reaktioner ○ Risiko og resiliens ● Kap. 19 Ungdom og senmodernitet, herunder:<ul style="list-style-type: none"> ○ En flodbølge af muligheder med Thomas Ziehe ○ Hvad er identitet? med Erik Erikson ○ Sociale arenaer, roller og identitet med Kenneth Gergen og Anthony Giddens <p>Katrine Quorning og Charlotte Jensen: Undersøgelser i psykologi (Systeme iBog 2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Hvad er vigtigst for babyabers velbefindende? Om Harlows eksperiment med babyaber ● Hvad er vigtigst for spædbørns udvikling? Om René Spitz' undersøgelser af institutionsbørn og hospitalisme fra 1940'erne ● Hvordan gik det de rumænske børnehjemsbørn? Om Michael Rutters undersøgelser med de rumænske børnehjemsbørn i 1990'erne <p><u>Supplerende stof</u></p> <p>Læreroplæg om udviklingspsykologiens væsen</p> <p>Læreroplæg om Per Schultz Jørgensens definition på omsorg og hans tre væsentlige aspekter i begrebet nemlig: tilsyn, stimulation og tilknytning</p> <p>Læreroplæg om fire typer af omsorgssvigt</p> <p>Læreroplæg om begrebet resiliens og Kauai-undersøgelsen med fokus på risikofaktorer og resiliensfaktorer</p> <p>Læreroplæg om Ove Kaj Pedersens definition på konkurrencestaten</p> <p>Lone Frank om 1900-tallets forskning i tilknytningsteorier fra bogen "Størst af alt - Om kærlighedens natur" side 44-51 (Politikens Forlag 2020)</p> <p>Dokumentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mød dit urmenneske (DR 2018) med fokus på still face-eksperimentet og fremmedsituationstesten ● Sådan overlever du en lortebarn-dom (DR 2018) ● Limbo - når sabbatår er fucked (afsnit 1) (DR 2019) <p>Videoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● TED-talk af Molly Wright "How every child can thrive by five" (2021) <p>Caseanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Case om lille Anne på 1 år der skal indkøres i vuggestue fra Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau (Frydenlund 2021) ● Case om Frederick med symptomer på dissociation fra Psykologiens veje (Systeme iBog 2022) ● Case om Lisbeth Zornig fra Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau (Frydenlund 2021) ● Case om 12-tals-elev fra Information 2014
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 24 lektioner af 50 minutter

Særlige fokuspunkter	<p>Kompetencer, læreplanens mål, progression</p> <p>Forløbets læringsmål - eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for Erikson og Sterns teorier om spædbørns udvikling - Redegøre for still face-eksperimentet - Redegøre for Bowlbys tilknytningsteori med fokus på: før-tilknytning, begyndende tilknytning og selektiv tilknytning samt tilknytningsadfærd kontra udforskningsadfærd - Redegøre for Mary Ainsworths tilknytningsstile med fokus på: tryk tilknytning, utryk-undgående tilknytning, utryk-ængstelig tilknytning og utryk-desorganiseret tilknytning - Redegøre for børns samspil med omsorgsgiver i fremmedsituationstesten (eng. The Strange Situation) - Kende forskel på omsorg og omsorgssvigt - Redegøre for begrebet omsorg med afsæt i Per Schultz - Redegøre for de fire typer af omsorgssvigt - Redegøre for børns reaktioner på omsorgssvigt med afsæt i Kari Killéns 7 reaktioner - Redegøre for Harlows eksperiment med babyaber med fokus på undersøgelsens resultater og diskutere hvorvidt vi kan overføre resultaterne til mennesker - Redegøre for Kauai-undersøgelsen med fokus på risikofaktorer og resiliensfaktorer - Diskutere risiko- og resiliensfaktorer i dokumentaren "Sådan overlever du en lortebarnndom" og casen om Lisbeth Zornigs barndom - Redegøre for hvad identitet er - Redegøre for Thomas Ziehes begreb: kulturel frisættelse - Redegøre for Eriksons begreber: identitetsforvirring, identitets søgen, jegidentitet og social identitet - Redegøre for Kenneth Gergens begreber: det multiple selv og sociale arenaer - Redegøre for Anthony Giddens begreber: identitet som et reflektivt projekt og ontologisk sikkerhed - Analysere og diskutere casen "Limbo - når sabbatår er fucked" med fokus på konkurrencestaten og relevante identitetsbegreber <p>Kompetencer - eleverne har trænet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tale om teorierne og materialerne med træning i mundtlig formidling gennem diverse CL-øvelser og mundtlige oplæg - Formulere psykologiske problemstillinger til casemateriale
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel arbejde/pararbejde/gruppearbejde

Titel 4	Min hjerne driller mig
Indhold	Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof

	<p><u>Kernestof</u></p> <p>Magnus Riisager: Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau (Psyden 2021)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kap. 4 Tema: Læring i den moderne digitaliserede verden<ul style="list-style-type: none"> ○ Læring og de kognitive processer ○ Opmærksomheden ○ Hukommelsen <p>Ole Schultz Larsen: Psykologiens veje (Systeme iBog 2022)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kap. 9 Fra behavioristisk til social-kognitiv læring<ul style="list-style-type: none"> ○ Pavlov og den klassiske betingning ○ Watsons behaviorisme ○ Thorndike, Skinner og den operante betingning ○ Social-kognitiv læringsteori ● Kap. 13 Viden læring og undervisning<ul style="list-style-type: none"> ○ Motivationsprocesser <p>Thomas Dalsgaard og Henrik Høgh-Olesen: 20 psykologiske eksperimenter (Plurafutura Publishing 2017)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kap. 15 om falske erindringer med “Lost in the mall”-eksperimentet <p><u>Supplerende stof</u></p> <p>Læreroplæg om personlighedspsykologiens og kognitionspsykologiens væsen</p> <p>Læreroplæg om femfaktormodellen</p> <p>Læreroplæg om Henrik Høgh-Olesens teori om den forsigtige og den risikovillige type</p> <p>Læreroplæg om hukommelsessystemet med fokus på: sansehukommelsen, arbejdshukommelsen og langtidshukommelsen</p> <p>Læreroplæg om Godden og Baddeleys hukommelseseksperiment på land og under vand fra 1975</p> <p>Dokumentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Hjernevask: Kan du stole på din hukommelse? (DR 2013) <p>Videoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Simon & Chabris’ opmærksomhedstest <p>Caseanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● To cases om stressbelastning på arbejdsmarkedet hos hhv. en folkeskolelærer og en pædagog fra Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau ● Case om stressramt 22-årig fra Psyk C - Grundbog til psykologi på C-niveau ● Artiklen: “Hvorfor undervisning fungerer bedre i klasseværelset end på skærmen” fra Gymnasieforskning 2022 ● Artiklen: “Gymnasielærere kan modvirke karaktergabet mellem drenge og piger” fra Gymnasieforskning 2022
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 30 lektioner af 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression

	<p>Forløbets læringsmål - eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for akut stress og kronisk stress samt konsekvenser ved kronisk stress - Redegøre for to stressmodeller: krav-kontrol-modellen og anstrengelse-belønning-ubalance-modellen og anvende dem på to cases med hhv. en presset folkeskolelærer og en presset pædagog - Redegøre for individuelle forskelle i modtagelighed for stress - Redegøre for coping og copingstrategierne: problemfokuseret og følelsesorienteret coping af Richard Lazarus - Redegøre for selektiv og delt opmærksomhed - Forklare fænomenet uopmærksom blindhed med udgangspunkt i Simon og Chabris' opmærksomhedstest - Redegøre for hukommelsens opbygning med fokus på: sansehukommelsen, arbejdshukommelsen og langtidshukommelsen - Redegøre for arbejdshukommelsens tidsmæssige og kapacitetsmæssige begrænsning på 7 ± 2 - Forklare hvor kontekst- og tilstandsafhængig hukommelsen er med afsæt i Godden & Baddeleys hukommelseksperiment fra 1975 på land og på vand - Forklare fænomenet falske erindringer med afsæt i Elisabeth Loftus' "Lost in the mall"-eksperiment og hvorledes vi kan manipulere med hukommelsen - Redegøre for behavioristisk læringsteori med klassisk og operant betingning - Redegøre for Banduras social-kognitive læringsteori med fokus på self-efficacy - Redegøre for indre og ydre motivationsprocesser med Berlyne - Diskutere relevant teori om stress, opmærksomhed, hukommelse, læring og motivation på to artikler fra Gymnasieforskning 2022 <p>Kompetencer - eleverne har trænet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tale om teorierne og materialerne med træning i mundtlig formidling gennem diverse CL-øvelser og mundtlige oplæg - Formulere psykologiske problemstillinger til casemateriale
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel arbejde/pararbejde/gruppearbejde

Titel 5	Repetition
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale fordelt på kernestof og supplerende stof</p> <p>I repetitionen har vi fokus på eksamenstræning med eksempler på eksamensspørgsmål samt begrebsskemaer. Vi træner at anvende og diskutere relevant teori fra forløbene på de bilag, der indgår i eksemplerne på eksamensspørgsmål.</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 12 lektioner af 50 minutter

Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Kompetencer - eleverne har trænet at: <ul style="list-style-type: none"> - Tale om teorierne og materialerne med træning i mundtlig formidling gennem diverse CL-øvelser og mundtlige oplæg - Formulere psykologiske problemstillinger til casemateriale - Analysere bilagene med udgangspunkt i relevant psykologifaglig viden
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/individuel arbejde/pararbejde/gruppearbejde